

BUITEN

19^e JAARGANG N°. 25.

ZATERDAG 20 JUNI 1925.

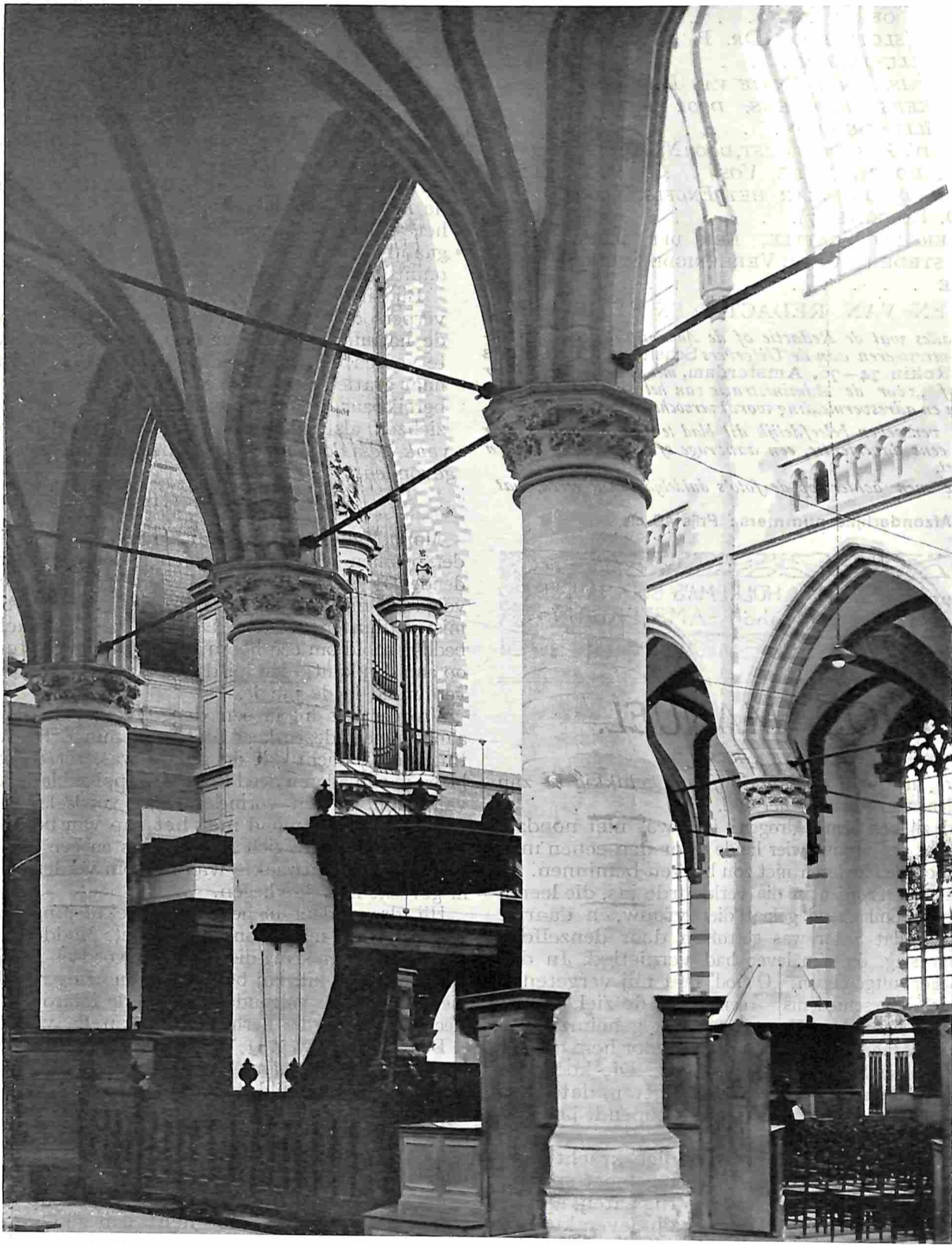

Foto R. H. Herwig.

DEN BRIEL. IN DE ST. CATHARINAKERK.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

ADIOS, MANUEL, DOOR ZANE GREY (5)	BLZ. 290
AAN DE LENTE (GEDICHT), DOOR G. LIMPER	„ 291
ONTVANGEN BOEKEN	„ 291
DEN BRIEL (SLOT), DOOR DR. P. W. J. VAN DEN BERG, GEILLUSTREERD	BLZ. 289, 292—294
DE BEKENTENIS, DOOR ANNIE VAN LEEUWEN	BLZ. 293
JAPANSCH KERSNBLOESEM, DOOR A. J. VAN LAREN, GEILLUSTREERD	„ 295
AAN ENGELAND'S ZUIDOOSTKUST, DOOR N. GEILL.	BLZ. 296—299
REISBRIEVEN, DOOR GUY DE VOS	BLZ. 298
OP LEVEN EN DOOD, NAAR HET ENGELSCH DOOR CHLS. G. D. ROBERTS (7)	„ 299
MOUNT BAKER BIJ SCATTLE, EEN DER SNELST GROEIENDE STEDEN VAN DE VEREENIGDE STATEN, ILLUSTRATIE	„ 300
BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.	

Men gelieve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74—76, Amsterdam, met de toeroeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken beleefdelyk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Tevens gelieve men achter op de foto's duidelijk aan te geven, wat ze voorstellen.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

ADIOS, MANUEL.

5) door ZANE GREY.

H IJ had haar vrij gelaten, vrij om gelukkig te zijn met den man, dien zij lief had.

Had zij ook hem bedrogen? Het was niet noodzakelijk dat een vrouw, wier liefde voor den eenen man bekoeld was, ook den anderen niet zou blijven beminnen. Er lag een beteekenis verborgen in die verkleurde jas, die leeren portefeuille, het glimlachend gelaat dier vrouw, en daaruit begreep Manuel, dat Señor was getroffen door denzelfden verpletterenden slag, die zijn leven had vernietigd. In den nacht had Señor uitgeroepen: „O God, laat mij vergeten!”

Het was dezelfde geschiedenis — een hel is de ziel, omdat den eenen dag op het gelaat eener vrouw dat geheimzinnige iets scheen, een licht, een glimlach voor hem, voor hem alleen; en dat dit den volgenden dag verdwenen was. Die koorts in het bloed, die waanzinnige begeerte om te vergeten, dat zwerfende leven, steeds zoekend naar rust, en de sloopende jaren — hoe goed kende hij dat alles!

Manuel dacht aan Señor, aan zijn geweldige kracht, aan den leeuwenmoed waarmee hij de Castribos tegemoet sprong, aan de pijlen die als kleurige vlinders op zijn rug zaten, aan de glorie en het pathos van den dood. Wat had zijn leven kunnen zijn! Een gespannen koord sprong in Manuel's boezem; zijn hart brak. Bittere tranen vloeiden om Señor, om zichzelf, om allen die in lengte van dagen ellende hadden beleefd. In dat opperste moment openbaarde het eeuwige zich aan hem. Hij zag de hulpeloosheid van den menschen, het onbegrijpelijke noodlot dat het gevolg was van toeval, gebeurtenissen, krachten, betovering, liefde — alles wat te zamen het leven vormt.

Hoe weinig beteekende het, beschouwd van het standpunt dat voor hem „leven” beteekende, dat hij een rubber-jager was, verdwaald in de jungle, achtervolgd door Kannibalen,

gemarteld door hitte, dorst, honger, vliegend en kruipend gedierte! Zijn eigenlijk leven zat diep verborgen in de veelkleurige zalen der herinnering; en hij leefde slechts als hij zich daarin terugtrok om te droomen. Het bestaan dat hij leidde, de maanden van arbeid, de dagen van uitspattingen, waren verschrikkingen, die hij haatte. Uiterlijk was hij een verdierlijkte rubber-roover, ongekamd en ongewassen, een ruw stuk vee, wiens leven bestond in spelen en drinken. In zijn zieleven woonde hij op een hoogen heuvel, zag hij witte zeilen op een blauwe zee, luisterde hij naar de stem eener vrouw.

Maar nu was er verandering over hem gekomen, die ook zijn uiterlijk leven zou beïnvloeden; iets schoons bevroonde de afschuwelijke verlopen jaren. Zijn kameraadschap met de Señor had hem verzacht en de tragedie, met zijn goddelijke openbaring van de waarheid, was een bliksemschicht in den zwarten afgrond van zijn ziel.

Bij dit licht voelde hij medelijden met Haar, met Señor, met zichzelf, met allen die leefden en minden en leden. Bij dit licht kreeg hij eenig begrip van het ingewikkelde weefsel van schering en inslag en verwarde draden, die de instinkten en gevoelens der menschelijke natuur vormen — alles wat de liefde voorbijgaand maakt in het ééne hart, en trouw in het andere, soms vluchtig als de schaduw van een voorbijgaanden vleugel — soms wonderbaarlijk, verschrikkelijk, onuitbluschbaar als de brandende zon.

Bij dit licht zag hij de vrouw, de moeder van het leven, de verpersoonlijking van het veranderlijke — het werktuig, door de natuur gebruikt om haar ondoorgrondelijke plannen uit te voeren, om steeds en immer weer den man te lokken door haar gratie en schoonheid, hem te winnen, te boeien door onbereikbaar, nooit stervend verlangen. Bij dit licht zag hij zichzelf als een ander mensch, een veel beproefd man, die vaak gefaald had, maar ten slotte zijn beter ik had teruggevonden.

III

Manuel ging op weg naar de rivier, steeds in de schaduw der boomen blijvend, voorzichtig loopend, terwijl zijn spiedende oogen steeds rondloerden. Toen de avond viel, vervolgde hij zijn weg bij het licht der sterren tot deze door den mist verduisterd werden. De rest van den nacht liep hij met bedekt hoofd om een boom heen. In den ochtend ging de zon op aan den kant, dien hij dacht dat het Westen was. Hij was verdwaald in de jungle.

Vroeger was hij in een dergelijk geval altijd door paniek aangegrepen; dezen keer niet in 't minst. Hij volgde de richting die hij dacht dat de goede was, tot de middagzon het bloed in zijn aderen deed koken. Sappige bladeren en het merg van palmbladeren vormden zijn voedsel. Hij bevochtigde zijn verdroogden mond met het sap van boomen. Toen ging hij liggen, bedekte zich met de jas en een hoop bladeren, en sliep; toen hij ontwaakte was het om verder te loopen, steeds in gevecht met de vliegen.

Hij drong door in het uitgestrekte junglewoud en zocht zijn terugweg, maar vond hem niet. Modderig water leschte hem het bosch uit. Hij begon in een kring rond te loopen; en die nacht en de volgende dag en de daarop volgende waren slechts verergerde herhalingen van de voorgaande dagen.

De regen bleef weg. De bladerstrossen der palmen rammelden in de stille lucht. Manuel hoorde er zijn doodsklok in. Blind gebeten, levend gevild door de bloeddrukkende insecten, viel hij ten slotte verdoofd neer. De draaiende, zoemende vliegenhorden daalden lager neer; de legerscharen der loopende mierten verspreidden zich over zijn lichaam; de roode vlekken der den als kwikzilver over hem heen. Hij kroop verder door het flauwtjes en hij ijde van helse vuren. Hij rolde in het vuur, gespleten vlammen lekten aan zijn vleesch; gloeiende vonken drongen door in zijn hersens. Lager, steeds lager onder de verhitte aarde, door heete dampen, aangewakkerd door brandende windstooten. Hij was in een jungle waarvan de struiken uit vlammen bestonden, de boomen vuurpilaren waren, bevolkt met gillende roode apen die dienst deden als duivels, en vogels, van gloeiende kolen gemaakt; en boven alles van vonken die beten met wit-gloeiende tanden.

Terwijl Manuel langzaam zijn verstand verloor en op het

punt stond het voor goed te verliezen, begon de regen te vallen, die hem verkoelde en schoon wiesch van insecten. Ze leschte zijn dorst en koelde zijn blind-gewonde oogen af. Later trok de tropische wolkbreuk voorbij, de jungle doornat achterlatend. Manuel volgde een snel vlietenden waterstroom, wetend dat deze hem naar de rivier zou leiden. De wil en de kracht om den strijd door te zetten waren weer in hem opgeleefd.

Tegen den avond had hij den rietrand weer bereikt. Als een aal door het gras, zoo gleed hij tusschen de stengels door naar de rivier. Aan den overkant twinkelden zwakke lichtpuntjes. Eerst dacht hij dat het vuurvliegen waren. Maar donkere gestalten bewogen zich langs het licht en daardoor begreep hij dat hij bij een kamp der Cashibos was uitgekomen.

De rivier scheen woelig, versneld. Het water rees snel. Tegen het aanbreken van den dag zou een woeste stroom van den eenen oever tot den anderen reiken. Onder de bleeke sterren glansde het water staalzwart onder de schaduw der overhangende takken, dofzilver in het midden, waar visschen zwommen en krokodillen trillende lichtstrepen achter zich lieten.

Zonder aarzeling stapte Manuel in het water en zonk geurischloos tot aan den hals er in. Zijn ooren hield hij vlak boven het water en hij trachtte alle andere zintuigen uit te schakelen ten einde zijn gehoor extra scherp te maken. De rivier was een klankbord, dat alle jungle-geluiden versterkte. Hij zou nooit veiliger kunnen oversteken dan nu.

Alle gevaar trotseerend, vertrouwde Manuel zich aan de rivier toe. Hij gleed van den oever af zonder het water te doen rimpelen en zwom zoo diep mogelijk met zachte slagen. Visschen sprongen voor hem; spinnen en slangen gleden langs zijn lichaam; kaaimannen zwommen langs, met hun knoestige snuiten door den stroom borend, en lijnen van luchtbellen, die met een hol geluid barstten, wezen er op, dat onder water nog meer van die luie dieren voortkropen.

Een keer voelde Manuel het water in heftige beroering als bewogen door een groote kracht. Een zacht briesje voerde den geur van brandend hout en het doffe gedonder van een verwijderden waterval naar hem toe. Hij stak de glinsterende ruimte over tusschen de schaduwen langs de oevers. Achter zich omkijkend, zag hij een kring van zwarte snoeten, die langzaam op hem af kwamen. Hij versnelde zijn slagen. De twinkelende lichtjes verdwenen. Alles voor hem uit was donker. Hij voelde vette rietstengels zijn gezicht aanraken, liet zijn voeten zinken, vond vasten grond en waadde voorzichtig aan land. Toen ging hij liggen rusten, ten einde heel zijn geest en al zijn krachten te verzamelen voor het laatste gedeelte van zijn vlucht.

Als hij in de richting van het land keek, kon hij geen hand voor zijn oogen zien; keek hij naar de rivier, dan kon hij slechts een glinstering van het water bespeuren, die het omringende duister nog ondoordringbaarder deed schijnen. Hij begon vooruit te kruipen, in het duister tastend naar een kano. Hij ging stroom-af en kwam zoo uit den moerassigen bodem op grond, die hard en plat geloopt was. Het was een landingsplaats voor kanos. — Hij spande zijn oogen tot het uiterste in. Overall om hem heen waren schaduwachtige, onvaste vormlooze gestalten. Een zacht gebrom van vreemde stemmen deed hem stilstaan; hij was binnen het gehoor der Kannibalen. Toen ontwaakte in hem de woestheid en de steelsheid van een jaguar, die zijn prooi achtervolgt. Het pad langs sluipend, loerde hij over den oever. Vuren flikkerden in de duisternis, zwakke lichtcirkels vormend, waarin zich lenige, donkere gestalten bewogen. Met onheilspellende oogen keek Manuel naar ze.

Onder hem trok een zacht geplas zijn aandacht. Hij vond het te zacht, te vlak, te doodsch om door eenig schepsel dat in het water leefde te zijn gemaakt. Weer verbrak het de stilte op een wijze die in zijn geoeffend oor niet natuurlijk leek. Het was het geplas van een roerriem. Geluidloos als de schaduwen om hem heen, gleed Manuel naar beneden naar den oever der rivier en bleef plat op den grond vlak op het zand liggen.

Een lange, platte kano, zwart tegen den achtergrond van de omringende duisternis, schoot vooruit naar de landingsplaats, schuurde tegen het zand en stuwde zachte, kabbelende golfjes naar den oever. Een slanke gedaante, glad en naakt, stapte uit op een el afstand van Manuel.

Als een spook verrees Manuel, en zijn handen sloten zich als een schroef om den hals van den kannibaal. Hij lichtte

hem een eind boven den grond op en liet hem zoo hangen, worstelend, trappelend, tot de woeste bewegingen verslapten tot krampachtig trekken en dit eindigde in een langzaam, trillend, slap neerhangen.

Toen het lichaam verslapt was, legde Manuel het neer en keek naar het vage pad, dat naar het kamp der Cashibos leidde. De begeerte om te dooden laaide in hem op. Weer zag hij de pijlen die als kleurige vlinders in Señor's rug staken; weer hoorde hij dien vreemden vreeselijken triomfkreet schallen. Señor's grootsche minachting voor het leven maakte zich van hem meester. Bijna zwichtte hij voor den onweerstaanbaren drang er zoo een einde aan te maken.

„Als ik mijn *machete* had —” dacht hij. Toen wierp hij de verlokkelijke betoovering van zich af, stapte in de kano, nam den roerriem op en stak van wal. De dansende lichtjes verdwenen in het gebladerte. Er klonk geen geluid van achtervolging; het droomerig gezoem der jungle werd door niets verstoord. Snel pagaaide hij de lichte kano voort, geholpen door den stroom.

De maan rees en verlichtte het rivier-pad. Een luchtstroom voerde het gedonder mee van de hoog gestegen Palcazu. Als hij eenmaal die rivier vol stroomversnellingen had bereikt, vreesde Manuel geen achtervolging meer. Een vertraging in de snelheid van den stroom deed Manuel weten, dat een zijriviertje hier zijn uitmonding had. Spoedig bereikte het gedonder van water zijn ooren en hij wendde de kano naar de in het maanlicht glinsterende Palcazu.

Toen hij in den schitterenden strook water van de eerste versnelling schoot, leek de kano, bevend en trillend, de lucht in te schieten. Schok na schok joeg den boeg springend vooruit. Manuel hurkte neer in den achtersteven. Het vereischte al de kracht van zijn machtige armen om de kano in de rechte lijn te houden. Draaiende wentelkolken zogen aan zijn zijden; schuimkoppige golven schoten langs de boorden. De eene waterval volgde op den anderen, tot de Palcazu een donderende opeenvolging van stroomversnellingen was. De rivier was woest om vrij te komen. De steile waterhellingen, de zilverglanzende middenpaden, de woest voortrollende golven waren uitingen van den haat en den geest der rivier. Als de stroom gesplitst werd door zwart-koppige steenen, siste ze van haat om die belemmering. Manuel stuurde de kano van de eene zijde naar de andere, de kuilen ontwijkend, de water-vallen langsglijdend, steeds zoekend naar de wijdeste doorvaart.

(Slot volgt).

AAN DE LENTE.

O, lief'lijke lente, je bent weer gekomen,
Je klaart weer de luchten, je groent weer de boomen,
Je laat weer de bosschen van zonnegloed gloeien
Het wonderlijk licht-paarse hei-kruid ontbloeien,
Je laat weer de merel haar liedekens slaan
En over de heuv'len je juichtonen gaan.

Je komt als een bode uit zonniger streken,
Je schenkt weer je schoonheid aan vlietende beken,
Hoe schittert ontwaakte natuur in je lichten,
Voor jou moeten koude en duisternis zwichten.
Je brengt ons weer zonlicht en heerlijke pracht
En rustige vrede in ster-klaren nacht.

O, lief'lijke lente, je bent weer gekomen.
Hoe tintelt het zonlicht in bruisende stroomen,
Hoe spiegel'len de wolken in heldere meren,
Hoe fluiten de vogels een lied, jou ter eere.
En als je vertrekt, want je tijd zal vergaan,
Dan snelt ons de zomer vol zonnepracht aan.

G. LIMPER.

Ontvangen boeken.

De Uitgevers-Maatschappij „Kosmos” te Amsterdam zond ons van de reeks „Weten en kunnen” no 125 (De huisvesting van pluimvee, door B. v. Asperen Vervenne), no 127 (Varens voor kamer, kas en tuin, door W. H. K. Dix), no 128 (De Wyandottes, door C. S. Th. van Gink), no 129 (De Plymouth Rocks, door C. S. Th. van Gink) en no 134 (Diverse winterharde bolgewassen, door J. F. Ch. Dix).

Van den uitgever S. L. van Looy te Amsterdam ontvingen wij „Het boek der Moeders,” samengesteld bij gelegenheid van den moedersdag op 20 Mei 1925, door J. J. L. van Zuylen.

Foto R. H. Herwig.

DEN BRIEL. KAAIVEST.

DEN BRIEL.

(Slot).

WANNEER wij ons omwenden naar de St. Catharinakerk, valt allereerst op dat de Oostgevel bij den triomfboog door een vlakken muur is afgesloten, terwijl de pijlers, die de viering moesten schragen, nog half buiten den muur uitsteken. De opzet van de kerk was dan ook oorspronkelijk nog veel grooter, en de fondamenten liggen vervenig bij de openbare school. Ook de toren is nooit voltooid; een achtkantige lantaarn had het geweldige gevaarte moeten bekronen. In 1417 werd met den bouw begonnen, doch in 1456 stortte hij ineen, waarop men in 1462 met den herbouw begon. In de jaren 1894—1901 werd de toren gerestaureerd, waaraan zich later de restauratie van de kerk zelf heeft aangesloten, die versleden jaar is voltooid. ☒ In den toren hangt een klokkenspel, in 1661 door Hemony gegoten ter vervanging van een ander carillon. De drie luidklokken zijn veel ouder, de grootste, die den naam Catharina draagt, werd reeds in 1482 in den toren opgehangen en werd ook vroeger reeds zelden gebruikt, hoofdzakelijk bij het luiden van overwinningen ter zee en gebeurtenissen in het Oranjehuis. ☒ Van den geweldigen opzet van het kerkgebouw zelf is alleen het langsschip met de beide zijschepen voltooid, behalve dat het gewelf in het middenschip nooit is gelegd, maar door een vlakke houten zoldering vervangen, waardoor ook de luchtbogen, waarvan de aanzetten in den bovenmuur duidelijk zichtbaar zijn, nooit zijn aangebracht. ☒ Niettemin is de kerk door zijn groote hoogte, vooral inwendig, zeer indrukwekkend. Er gaat van deze strenge, hooge en statige ruimte waar zooveel historische herinneringen elkaar verdringen, onwillekeurig wijding uit. Hoe kon vroeger vóór de restauratie, als de Noordwesterstorm bulderend aangerde langs den toren, als een rilling langs de muren varen, wanneer de verweerde ruitjes rammelden in de oude loodvatting, en hoe droef galmend klonk vaak het gelui als er met een klok

werd geklept voor den avonddienst. ☒ Met de restauratie zijn veel interessante details, als gebeeldhouwde mannen- en vrouwenfiguren onder de kraagsteenen der gewelven, weer voor den dag gekomen. Het Merulaweeshuis schonk in een der vensters aan de Noordzijde een medaillon tot gedachtenis aan den stichter, den martelaar Angelus Merula, in 1554 tot den vuurdood veroordeeld, waaraan hij slechts ontkwam doordat hij onder zijn laatste gebed voor hij den brandstapel beklom, overleed. ☒ Een uitvoerig warm gekleurd gedenkdraam aan de inneming van den Briel sluit de westzijde van den zuidelijken zijbeuk af, terwijl een ander medaillon het feit memoreert, dat in deze kerk het huwelijk werd ingezegend van Willem I met Charlotte van Bourbon. Vele grafzerken, waaronder enkele fraai bewerkte en goed geconserveerde, liggen door de geheele kerk verspreid; doch het meest uitvoerige monument is de tombe voor Philippus van Almonde, luit.-Admiraal, bekend uit den slag bij Kaap la Hogue, wiens wapenfeiten in een Latijnsch opschrift worden vermeld. De kunstenaar, die de fraaie witmarmere trophee beitelde, is onbekend. — Lang kan men in deze eerbiedwaardige kerk toeven, die vol is van de klanken van het verleden. ☒ Onmiddellijk achter den toren staat nog een enkel brokstuk van de poort van het vroegere Brigittaklooster, en daartegenover Merula's liefdadige stichting, door hem in 1552 aan de stad vermaakt voor „vaderloese ende moederloese iongheren” die sedert vele geslachten voor Brielsche weezen tot een toevlucht heeft gestrekt. Een interessante gevelsteen, die zich vroeger in de nu afgebroken poort bevond en een middeleeuwsche school vestelt, is nu in den achtergevel van het Markt trekt vooreerst het stadhuis, afgebeeld op bladz. 294, de aandacht, hoewel de tegenwoordige, in 1793 opgetrokken gevel niets bijzonders vertoont. Inwendig heeft het een statige raadzaal met een mooie oude kast en enkele oude schilderstukken

en de rijke platenverzameling nagelaten door Alex. Verhuell, en boven herbergt het 't buitengewoon rijke en interessante archief, onder de hoede van den bekenden historicus en jeugd-auteur Joh. M. Been. ☞ De tweede glorie van den Briel waren vroeger zijn wallen en poorten. Begroeid met zware iepen, lagen de wallen als een veilige groene beschutting rondom de stad. Maar de meeste boomen zijn dood of gekapt, en de Waterpoort en de Zuidpoort werden afgebroken, hoewel hun meters dik metselwerk nog eeuwen had kunnen verduren. De schilderachtige lange bruggen werden vervangen door dammen, en zoo verviel ook deze eigenaardige karaktertrek van volledig omsloten vesting in de laatste jaren. Toch vormen de breede kronkelende vesten, waarop 's winters heel den Briel schaatsen rijdt, nog schilderachtige hoekjes met verrassende uitzichten op oude daken en altijd weer de grauwe St. Catharina. ☞ Ook in den Briel is in de 19e eeuw veel vernield, twee oude kerkjes en vele oude gevels zijn afgebroken, statige patriciërshuizen, die getuigden van vroegeren rijkdom gedegradeerd tot winkels of kantoren, geworden tot droevig reliëf van vergane grootheid. En toch spreekt het oude, nu stille stadje van groote dagen, van fieren moed, van taaie volharding, van overwinning en verlossing. ☞ Nooit kunnen wij, al is het uit de verte, den ouden toren, den hoeder van onzen ouden Briel zien, of de zinspreuk van het stadswapen komt in ons op: Libertatis Primitiae: Eersteling der vrijheid, en daarom ieder Hollander dierbaar.

P. W. J. VAN DEN BERG.

DE BEKENTENIS.

MARIEKE hield de blanke armen hoog geheven in het flakkerend kaarslicht en kamde het zware, blonde haar. Nu vlocht zij het met gelijkmatigen slag, langzaam en droomerig, terwijl haar oogen ontmoetten de donkerblauwe oogen van haar spiegelbeeld, onnatuurlijk donker in het zachte licht. Zij zag en voelde de eigen schoonheid, maar zonder bewustzijn, evenals zij de stilte en den vrede van den boomgaard en de bloeiende heide, de zwoelte van den warmen zomeravond daar buiten het open venstertje voelde, zonder er haar aandacht aan te schenken. Voor haar geest stond alleen duidelijk de gestalte van Pieter, jong en stevig, kalm in de bewustheid van zijn kracht, eenvoudig en eerlijk. Zij zag hem weer zitten in het priëel. Tante schoof hem de koffie toe, maar hij merkte het niet, zijn blik rustte met warme innigheid in de hare. Zij ging weer naast hem over de heide, door het dennenboschje, slechts zelden sprekend. Zij rustten bij het hunnenbed, en langs het roggeveldje kwamen zij in den boomgaard, waar hij met een kus afscheid had genomen. Zoo vast, zoo veilig had zijn arm zich om haar gesloten, zoo heilig, zoo vol eerbied was zijn innigheid. ☞ Maar niet in vol, rustig geluk durfde zij zich aan die herinnering overgeven. Hij had weer van trouwen gesproken en dat hij nu gauw eens kennis wilde maken met haar moeder, dan zouden zij den dag van het huwelijk kunnen bepalen. Hij zou het met het werk best zoo kunnen regelen, dat zij de volgende week konden gaan. ☞ De volgende week, was zij geschrokken, dat was al zoo gauw. Zij moest moeder toch eerst schrijven; die moest toch tijd hebben, alles voor hun komst in orde te maken. Maar hij had van geen uitstel willen hooren. Gekheid. Als zij morgen schreef, wist moeder het vroeg genoeg. Zij behoefde toch geen drukte voor hem te maken. ☞ Marieke had niet meer durven protesteeren, maar als een nachtmerrie was het op haar gevallen, dat wat haar al deze gelukkige weken reeds met onrust had vervuld: het kind — en dat hij niet wist. Dat zij altijd nog niet den moed had gevonden te spreken. ☞ Zij had de kaars uitgeblazen en vond op den tast den weg naar de bedstee. De warmte van den dag hing er nog. Zij schoof de deken weg en trok alleen het laken over zich heen. Een nachtvliinder vloog bonzend tegen de zoldering en buiten krijtschte even een uil. Daarop was alles weer stil, binnen en buiten het huis. ☞ Haar gedachten gingen rusteloos van den een naar den ander. Pieter, het kind, moeder, tante. O, had zij maar eerder den moed gehad alles te zeggen, dadelijk toen zij merkte, dat hij het ernstig meende en zij hem nog niet zó liefhad. Nu was het zooveel moeilijker, zou hij het nog bedriegen vinden, dat zij niet eerder had gesproken. Hoe zou zij het hem zeggen? Pardoes; dat zij niet met hem naar moeder kon, dat zij een kind had en dat hij nu maar weg moest gaan? O, neen, neen, dat niet! Zij zou hem zeggen,

dat zij hem nog nooit heel haar geschiedenis verteld had, dat hij rustig moest luisteren en dan moest oordeelen, of hij haar nog tot vrouw wilde. Hoe zou zij het ooit kunnen zeggen, alles rustig zeggen, zoodat hij zou begrijpen? En woelend in haar warme bed doorleefde zij het weer alles, wat zij wilde biechten.... ☞ Een stralende lente was het geweest, toen zij hem leerde kennen en liefhebben, den jongen schilder in zijn zwart fluweelen jasje, die hun witte huisje tusschen de teere berken tot model koos. Eerst hadden zij elkaar alleen maar gegroet; toen was hij een praatje begonnen, later volgden heimelijke wandelingen in het bosch. Zij wist wel, dat het niet goed was, dat moeder het nooit zou willen hebben, maar Moeder was ook zoo streng, de lente was zoo heerlijk en zij had hem zoo lief! Zij was nog heel jong en tot nog toe had zij altijd veilig geschild onder de vleugels van moeder, die wel wijs, maar zoo streng en koel was. Voor 't eerst waagde zij eens alleen een stap in de wereld daarbuiten, blonde Marieke, 't mooiste meisje van 't dorp. Haar eerste ondervindingen waren wel bitter. In den zomer ging de schilder weg naar het buitenland. Hij beloofde te zullen schrijven en in den herfst terug te komen en met Marieke te trouwen. Eén brief ontving zij uit Frankrijk. Maar toen zij hem geschreven had, — waarvan zij nu zeker was — dat zij moeder moest worden, toen had hij gezwegen voor altijd en de teere schouders van jong Marieke kregen het zware lot van de verlatene te dragen. Zij wist niet, waaronder zij het meest leed, onder de smart om haar innige, mooie liefde, die vertrappt werd als waardeloos speelgoed, of onder de angst voor wat komen ging. Met de weken groeide die angst, en toen de

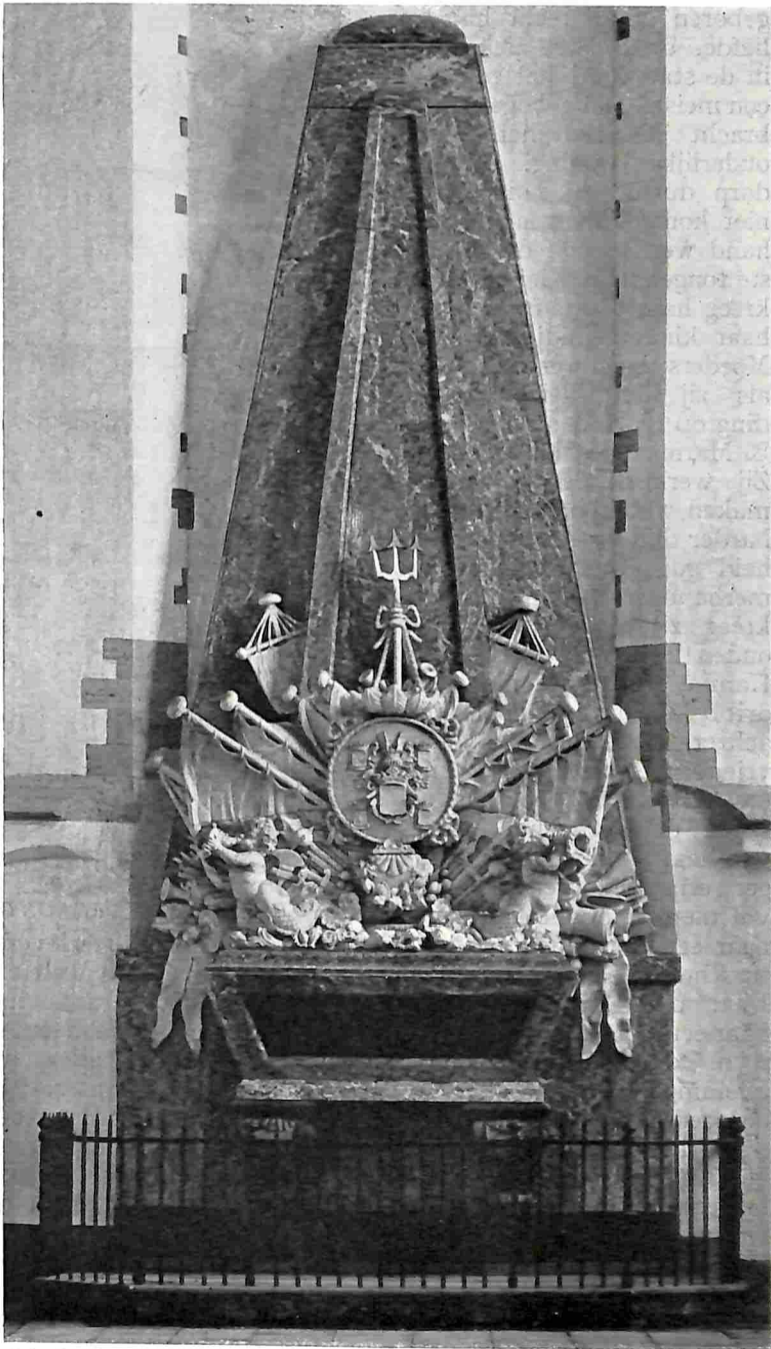

Foto R. H. Herwig.

DEN BRIEL. GRAFTOMBE VAN ADMIRAAL PHILIPPUS VAN ALMONDE, IN DE ST. CATHARINAKERK.

appels rijp werden, kon zij het moeder niet meer verbergen. Met een huivering dacht zij terug aan den tijd, die toen kwam. Moeder, de streng religieuze, puriteinsche vrouw, met het harde leven achter zich, die niets begreep van haar mooie liefde, die zij nog bewaarde, diep in haar hart als haar grootste schat, moeder verachtte haar. Zij zelf was maar kort getrouwd geweest en niet gelukkig. Na den dood van haar man had zij alleen met een knecht en een werkvrouw het boerderijtje bestierd, maar het was zwaar werken geweest. Aan het kind had zij haar hart gehecht, voor het kind ploeterde zij van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, maar haar liefde was van een eigenaardig streng soort, die zich nooit uitte. En nu had het jonge, naar liefde smachtende zonnekind het kooitje geopend, waarin zij was opgegroeid en keerde terug, gehavend en gebroken. ☼ Moeder zweeg na korten tijd. Maar dat zij nergens steun vond, nergens haar hart kon uitschreien, dat dreef het arme Marieke bijna tot wanhoop.

Wie haar daarvoor redde was de oude Sien, de werkvrouw. Haar warme hart leed met het kind, dat zij had zien opgroeien en dat zij liefhad. Zij was het, die belette, dat het verdriet en het spook der schande al te matelooze vormen aannamen in de gedachten van Marieke; die haar steeds voorhield, alles niet grooter te zien dan het was, en haar leerde, dat het ongeboren kind recht had op liefde. ☼ In het ziekenhuis in de stad werd het geboren, een meisje. Met gebogen hoofd bracht Marieke het in de ouderlijke woning. In het dorp durfde zij langen tijd niet komen. Maar langzamerhand werden ook de scherpste tongen moe. Kleine Hanna kreeg haar plaats in huis met haar kindergeluidjes, en zelfs Moeders oogen werden zachter als zij het kleine, blonde ding op Marieke's schoot zag. ☼ Marieke bleef lang zwakjes. Zij werkte, als om goed te maken, wat zij had misdreven, harder dan voor haar gezondheid goed was; maar langzamerhand sterkte zij toch aan, kreeg zij een deel van haar ouden levenslust weer terug. Hanna groeide fleurig op en dribbelde al gauw door huis, achter moedertje aan. ☼ Maar vriendinnen had Marieke niet meer. Hoe zou zij ook nog tusschen de snappende meisjes van haar jaren passen, die nog geen ernstige zorgen kenden en vol nieuwsgierigheid uitzagen

naar een toekomstig echtgenoot? Zij leefde een kloosterleven tusschen Moeder en oude Sien, met het kind als vroolijk engeltje. Daarom had zij de uitnodiging van tante Marie uit Drente om haar een poos te komen helpen en gezelschap houden aangenaam. Oom was kort geleden gestorven en Tante verlangde naar afleiding. Hier was alles vredig en rustig. Tante was zacht en goed en vol deernis met het lot van haar nichtje. De menschen hier wisten niets van haar. Hier had zij Pieter leeren kennen, de rustige, levenszekere. . . . ☼ Het was of het steeds benauwder werd in de bedstee. Marieke wentelde zich om en om. Er zou zeker onweer komen. De schapen in den stal hoorde zij onrustig rumoeren. Steeds weer dacht zij zich het gesprek van den volgenden avond, overwoog zij haar woorden. Telkens weer klonk Pieters stem in haar gedachten: „Dat had je eerder moeten zeggen. Nu is het te laat.” Nu eens deed hij verontwaardigd, dan weer smartelijk. Soms, als een verademing, hoorde zij hem op zijn kalme manier zeggen: „Het is niet zoo erg, kind. Wij zullen Hanneke bij

ons nemen”, en een gevoel van eindeloos geluk en rust doorstroomde haar. Maar zij durfde er niet aan te gelooven. Zij snikte wanhopig bij de gedachte, dat zij hem zou verliezen. Dit was zoo'n heel andere liefde, dan wat zij vroeger gevoeld had. Daar was veel strijd, heimelijkheid en een roes van zaligheid geweest. Vroeger had zij slechts bewonderd en aanbeden. Dit was bewondering en innig begrijpen. Alles in hem was sterk, klaar en ordelijk, zooals in zijn boerderij, waarop hij na den dood van zijn ouders alleen met zijn zuster woonde. Zijn zuster zou trouwen. Marieke kwam als geroepen in zijn leven. O, alles zou zoo heerlijk, zoo mooi zijn — als dat verleden er maar niet was. ☼ Plotseling verlichtte een bliksemstraal het kamertje. Eenige seconden later dreunde de slag. Zij stond op, schoot in het donker een paar kledingstukken aan en schoof den stoel aan het venster. Regen kletterde verfrisschend neer. Weer lichtte het. Heel de boomgaard en heide stonden een oogenblik in blauwen gloed. Maar de slag

bleef langer uit. Het onweer dreef blijkbaar af. Zij vond het niet noodig naar beneden te gaan. ☼ Het werd koeler. Zij nam de deken van het bed en sloeg haar om. Zoo zette zij zich weer voor het venster en liet het hoofd tegen het kozijn rusten. De vurige slangen aan den horizon werden zeldzamer. De pittige geur van natte aarde drong in haar kamertje. Steeds wentelde zij weer dezelfde gedachte in zich om: „Wat zou hij zeggen” en „Had ik het maar eerder verteld.” Zij werd er doodmoe van. Een soort verdooving kwam over haar. Zij ging naar bed en sliep tot in den morgen. — ☼ Tante en Marieke zaten in het prieeltje voor het huis. Den heelen dag was Marieke onrustig geweest. Zij was bleek en haar blik zwierf zenuwachtig rond. Tante begreep wel, wat er aan schortte, al had Marieke haar niets verteld. Zij wist, dat zij nog steeds niet met Pieter had gesproken. Zij had haar al eerder geraden hem alles te bekenen en begreep, dat de jonge vrouw nu geen uitweg meer zag. ☼ Pieter kwam met zijn langen, krachtigen stap over de velden. Na een korten, hartelijken groet zette hij zich bij de twee vrouwen. Marieke praatte jachtig druk en toch verstrooid. Zij vroeg wel drie keer, hoe het met het zieke kalf ging en was dan vraag en antwoord volkomen vergeten. Pieter merkte dadelijk, dat er iets haperde en stelde al spoedig voor hun avondwandeling te beginnen, want hoewel er mooi weer gevolgd was op het onweer van den vorigen dag, stond er toch een wolkenbank aan den horizon en Pieter wendde vrees voor regen voor om hun alleenzijn te vervroegen. ☼ Zij gingen het paadje, dat door weilanden en kreupelhout naar de heide leidde. De paarse erica geurde zoet. Als een groote, vurige bol stond de zon boven het dennenvoort. Toen zweeg zij en de belangrijkheid van het oogenblik benam haar den adem. Zij sloot even de oogen en zag op eens voor zich de sloot achter moeders huis en hoorde den winterwind suizelen in de dorre bladeren van de haag. Zoo duidelijk was dit visioen, dat zij rilde, als voelde zij de koude. ☼ „Wat is er, Marieke?” Nu moest zij, zij moest. Zij bedwong zich met een ruk en bijna rustig antwoordde zij: „Dit, Pieter: dat er nog veel is, wat ik je had moeten zeggen en niet gezegd heb.” En als in een droom deed zij met weinige, eenvoudige woorden haar verhaal. Zij durfde niet opzien.

Foto R. H. Herwig.

DEN BRIEL. HET STADHUIS.
OP DEN ACHTERGROND DE ST. CATHARINAKERK.

Strak keken beiden voor zich. Pieter balde zijn vuisten. Slechts daaraan was zijn ontroering merkbaar. ☼ Toen zij geëindigd had, zwegen beiden. Onder het spreken was hoop op begrijpen in haar gegroeid. Nu overviel haar opnieuw de angst. Alles was uit, uit, voorgoed. Zij voelde zich duizelig worden en greep een tak van den eersten boom van het boschje, dat zij juist hadden bereikt. Een snik schokte door haar heen. ☼ „Arm, arm, Marieke. Dat je zoo hebt geleden,” troostte Pieters stem. „Ben je niet boos,” fluisterde zij kinderlijk hulpeloos, terwijl zij voor 't eerst haar oogen diepde opstlaan, die zich met tranen vulden, toen zij Pieters diep ernstigen, innigen blik ontmoetten. „Arm, klein Marieke, hoe zou ik boos op je kunnen zijn?” „Wil je... wil je me dan toch nog hebben?” hakkelde zij blezend. „Zou ik je dan in den steek laten, nu ik weet, dat je juist zooveel steun noodig hebt?” Zij kon haar geluk nog niet gelooven, het was te stralend. „Maar vindt je het dan niet vreeselijk, dat ik het niet dadelijk gezegd heb, dat ik je heb bedrogen?” „Ik wist het, Marieke. Ik wist, dat er iets in je leven moest zijn, waardoor je zoo anders geworden bent dan andere meisjes, waardoor je mij juist zoo lief bent. Ik wist niet, wat het was, maar ik vermoedde zoo iets. Het was misschien beter geweest, als je het eerder verteld had. Zeker voor jou. Maar het was ook zoo moeilijk.” ☼ Zij leunde in zijn arm, zoo veilig omsloten. O, deze rust, dit geluk! Zij schreide stil van zaligheid. Hij streelde zacht haar schouder. „Stil, kindje, stil. Alles is goed. De volgende week gaan we naar Moeder en Hanneke.” Met een schok van vreugde drukte zij haar hoofdje tegen hem aan. Ja, het leven was goed en de wereld was schoon, alles blauw en zonnig.

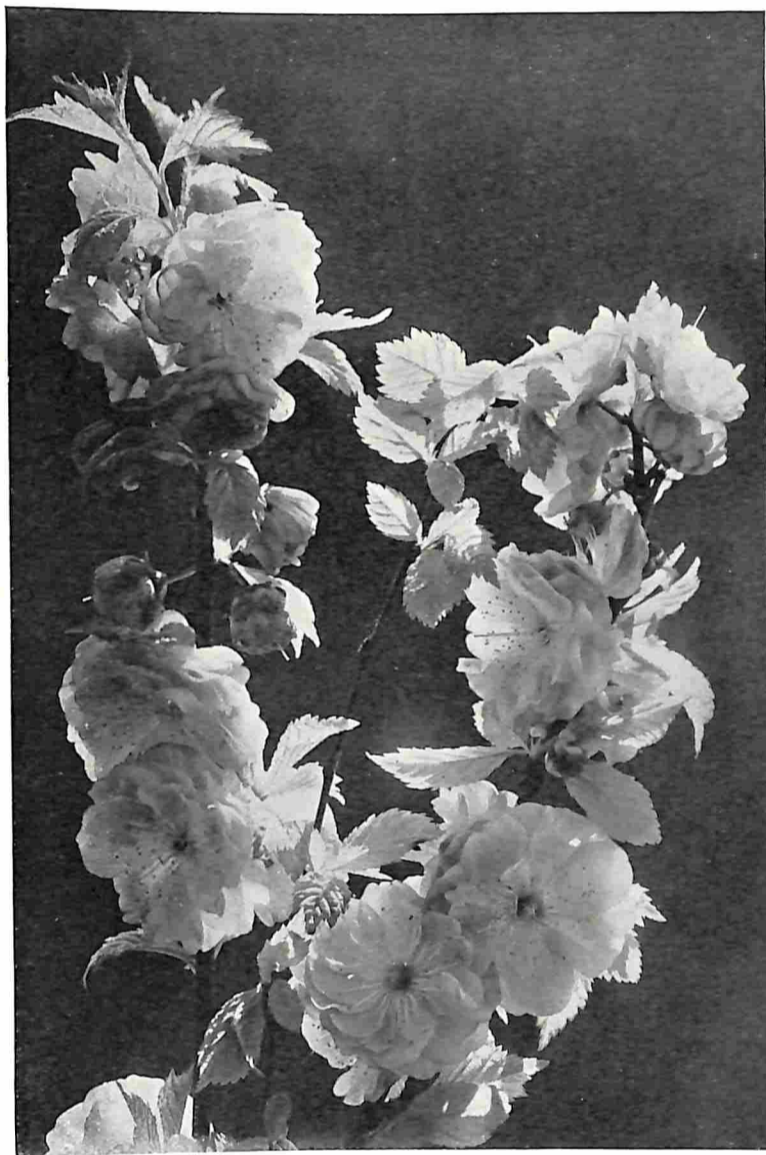
ANNIE VAN LEEUWEN.

Japansche Kersenbloesems.

IN dit artikel zal ik het, getuige het opschrift, niet hebben over de ongerepte, sneeuwenpracht der bloeiende kersenboomen, die Betuwe en Beemster elk voorjaar opnieuw in blanken luister zetten, maar over de teere, fijne bloesemweelde der Japansche, gevuldbloemige sierkersen, onzer tuinen, welke, evenals de Meikersen, de Krieken en Morellen, alle tot het geslacht *Prunus*, uit de familie der *Amygdaleae* behooren. Het geslacht *Prunus* telt echter ook vele soorten, die van de eigenlijke kersen in vele opzichten onderscheiden zijn, zooals de Troskersen, waartoe de immergroene Laurierkersen (*Prunus Laurocerasus* L.) en de Vogelkersen (*Prunus Padus* L., *P. virginiana* L., *P. serotina* Ehrhart) behooren; de Perzik- en Amandelsoorten met *Prunus Persica* Sieb. et Zucc. en *P. Amygdalus* Stokes, de laatste met de variëteit *persicoides* Seringe, welke als vroege bloeier zoo gaarne in onze tuinen gezien wordt; de Dwerg-Amandel, *Prunus spinana* Focke; de Pruimen met Sleedoorn (*Prunus spinosa* L.), Kroosjes (*Prunus insiticia* L.), Kerspruim (*Prunus Myrobalana* L. var: *Pissardii* Carrière), het bruinbladerige boompje met de heel vroege lentebloesems, Kwets of Pruim (*Prunus oeconomica* Borkh.), Reine Claude-pruim (*Prunus italica* Borkh.), de Abrikoos met *Prunus armeniaca* L. enz. ☼ Ook onder deze Prunussoorten zijn zeker fraaie bloemstruiken voor den tuin aan te wijzen, maar ik wensch thans vooral de aandacht te vestigen op de soorten der

*Cerasus*groep, waartoe, met de zure kers, *Prunus Cerasus* L., de Meikers, *Prunus Cerasus* L. var. *acida* Ehrhart 1), de Morel, *P. C. austera* Ehrhart, de Kriek of zoete kers, *P. avium* L. en de Weichselhoutkers (*P. Mahaleb* L.), als de Japansche en Chineesche kersen behooren, zoo o.a. *Prunus serrulata* Lindl. *P. pseudocerasus* Steud., *P. japonica* Thunb., *P. pendula* Maxim, enz., waarvan ten onzent in tuinen meerendeels de gevuldbloemige vormen worden gekweekt. Ik ken in het voorjaar geen bloesemtooi, zoo teer, en tegelijk zoo puur en frisch, als die van de gevuldbloemige Japansche en Chineesche Kersen. Daar moet men voor gestaan hebben, voor zulk een bloesemend boompje, als bijvoorbeeld van *Prunus serrulata* Lindl., var. *Veitchiana*, in zijn weeldetooi van pas ontlooken, zachtrose, gevulde bloempjes, vroeg in Mei! Hoe kunnen we dan de Japanners begrijpen, die in stille beschouwing zich innig kunnen verheugen, in die ongerepte bloemenpracht, en wier feestdagen zoo nauw verbonden zijn met het verschijnen der bloemen in voor- en najaar. Geen

wonder, dat zulk een volk het ook ver heeft gebracht in de kunst van het kweken van bloemen en planten en het winnen van schoone vormen! De Japansche tuinlieden hebben, evenals van de Chrysanthemums, Irissen en Pioenen van de in hun land voorkomende Kerssoorten, de heerlijkste gevuldbloemige verscheidenheden gewonnen, die ook de overige wereld met bewondering vervuld hebben, en die in de oude, zoowel als in de nieuwe wereld, zowel in parken en tuinen met voorliefde worden aangeplant; terwijl zij des winters, in kassen vervroegd, voor de bloemschikking tot het edelste bloemenmateriaal worden gerekend. ☼ Bij het groote aantal kerssoorten, dat Japan en China bezit, is het geen wonder dat bij het winnen, der gevuldbloemige vormen, waarmede eeuwen zijn gemoeid, de herkomst op de oorspronkelijke soorten niet altijd gemakkelijk met zekerheid was aan te geven, en dat verschillende verscheidenheden tot soorten gerekend worden, waartoe ze eigenlijk niet behoorden. ☼ Het is vooral Dr. Emil Koehne te Berlijn geweest, die zich alle moeite getroost heeft om, op wetenschappelijke grondslag, de verschillende vormen van sierkersen nauwkeurig bij de

JAPANSCH KERSENBLOESEM.

oorspronkelijke soorten in te deelen, en hij is er in geslaagd orde te scheppen in de gewedige verwarring, die ten dezen opzichte bestond. ☼ Tal van de prachtigste tuinvormen, die o.a. vroeger tot *Prunus Pseudocerasus* werden gerekend, bracht hij terug tot *Prunus serrulata*. Zoo was de reeds genoemde prachtige *Prunus serrulata Veitchiana* in den handel gebracht als *P. Pseudocerasus* var: *James Veitch*, een sierkers met los gevulde, groote, lichtrose bloemen. ☼ De bloemen zijn lang gesteeld en zitten in bevallig overhangende paren, of in bundeltjes van drie of vier in de oksels der zich tegelijk ontplooiende bladeren. Deze zijn kaal en scherp gezaagd. ☼ De *Prunus serrulata* telt meerdere gevulde vormen, die alle even bevallig van gedraging, en frisch en bekoorlijk van tint zijn. Daar is de var: *Lannesiana*, welke is de *Cerasus Lannesiana* van Carrière, met los gevulde, witte bloemen; de var: *Kriegeri* met half-gevulde, vleeschkleurig-rose bloemen; de var: *Ochichima* met

1) Niet te verwarren met *Prunus acida* Dum. var: *Sempervlorens* Ehrhart, de Allerheilgenkers, die des zomers bloeit.

zeer dicht gevulde, zacht-rose bloemen, waarvan de bloemblaadjes als bij Anjers ingesneden zijn; de var: *Shidare-sakura* met halfgevulde, purperrose bloemen; de var: *Hisakura* met bijkans zuiverwitte bloemen, enz. ☞ De *Prunus serrulata* stamt oorspronkelijk uit China, en is nauw verwant aan de *P. Pseudocerasus*, welke laatste in Japan en China wildgroeiend voorkomt, en daar een boompje van pl.m. 6 M. hoogte vormt. Het voornaamste onderscheid tusschen beide soorten is, dat de eerste vrijwel geheel onbehaard en kaal is, terwijl bij *P. Pseudocerasus* de bladeren aan de onderzijde rijkelijk zacht behaard zijn, evenals de bloemstelen en de kelkbeker. De bladrand van *Prunus Pseudocerasus* is voorzien van lange, smalle zaagtandjes. De bloemen komen in 2 tot 4-tallige schermvormige bundeltjes tot ontluiking. ☞ K o e h n e brengt *Cerasus Sieboldii* van Carrière tot *Prunus Pseudocerasus var. Sieboldii*. In tuinen komt ook de *Prunus Pseudocerasus* wel slechts in variaties met gevulde bloemen voor, evenals van de volgende soort, *Prunus pendula*. Deze laatste is ook in Japan inheemsch, en wel in het hooggebergte van het eiland Nippon. In Japan wordt deze *Prunus* veel aangeplant. Het is een boom van 8 M. hoogte met breed overhangende takken en geel- of lichtbruine twijgen, die in de jeugd ietwat behaard zijn. De gesteelde, stevige bladeren zijn ovaal van vorm, naar den voet versmald en geleidelijk toegespitst en scherp enkelvoudig tot dubbel gezaagd, tot $9\frac{1}{2}$ c.M. lang en tot 4 c.M. breed. In jeugdigen staat zijn ze

aan beide zijden zacht behaard, later spaarzaam kortharig en levendig groen van tint. De nerven zijn kort en zacht behaard. De bloempjes verschijnen in April en Mei, kort voor of tegelijk met de bladeren, in bundeltjes van twee of drie, aan 2 c.M. lange steeltjes, Ze zijn rose van kleur en ongeveer $2\frac{1}{2}$ c.M. in doorsnede. De vruchtjes zijn 1 c.M. dik en zwartrood van kleur. De soort heeft o.a. totsynoniemen: *Prunus subhirtella* Miq. var: *pendula*, *Prunus*

Itosakura Sieb. var: *pendula*, enz. De gevuldbloemige variëteiten zijn in den handel bekend als *P. Cerasus pendula floribus roseis* of *flore roseo*, maar moeten als variëteiten van *Prunus pendula* vermeld worden. ☞ Naast de genoemde soorten mag *Prunus japonica* niet vergeten worden. Deze komt in Midden-China, Mandschoerije, Korea en Japan in het wild voor. Het is een struikje of kleine boom met roodachtige takken en smal-ovale, toegespitste, bij den steel rond versmalde, levendiggroene bladeren, welke tot 7 c.M. lang en tot 3 c.M. breed worden. De bloempjes verschijnen in April—Mei, kort voor de bladeren, in trosjes van twee tot drie, en zijn wit of rose van kleur, met een doorsnede van 1,5 c.M. De zuur smakende kersjes zijn pl.m. 1 c.M. in doorsnede en mooi donkerrood. K o e h n e vermeldt een variëteit dezer soort met halfgevulde bloemen, nml. *Prunus japonica* var. *Keri* uit Tschekiang, welke in Engeland in cultuur schijnt te zijn. Zeer nauw aan *Prunus japonica* verwant, is de *Prunus glandulosa* Thunb., van welke ook verscheidene gevuldbloemige variëteiten worden gekweekt, zooals *P. glandulosa albiplena* en *P. glandulosa sinensis* uit N. Schensi, Hondo, met gevulde rose bloemen. De kenmerken zijn in hoofdzaak als die van *Prunus japonica*. ☞ Hoewel geen kers uit de *Cerasus*-groep, maar behoorend tot de groep der Amandelen en Perziken, staat de gevuldbloemige Amandel-Abrikoos, *Prunus triloba* Lindl., door de Duitschers ook Roosjes-Amandel genoemd, in bloesemwaarde zoo dicht bij de schoonheid der Japansche Kersen, dat ik haar hier vermeld. Men kent

deze prachtige, rose bloesems, met de korte steeltjes dicht gezeten op de bruine, roedevormige takken, in het voorjaar wel uit de bloemenwinkels. Deze soort vormt slechts een struikje van pl.m. 2 M. hoogte, en daarom wordt ze vaak op stammetjes veredeld. De bladeren zijn breed ovaal van vorm, en aan de bovenzijde zijn zij zachtharig. De bloempjes gesneden. Aan de onderzijde zijn zij zachtharig. De bloempjes gesneden. Zeker verdient de gevuldbloemige vorm van deze in China wildgroeiende Prunussoort, ook in elken tuin een plaats, hetzij in groepjes of voorlangs een heestervak. ☞ Japansche kersen, ja wij kweeken ze en we zetten ze ook in onze tuinen en parken. Men ontmoet ze er in gemengde bosschages van bloemheesters, soms met in het voorjaar bloesemende Malussoorten; en ook wel als alleenstaande struik of boom. Maar zelden of nooit ziet men eens een laantje of of boom. Maar zelden of nooit ziet men eens een laantje of lichtig boschje van Japansche Kersen. Stel u deze in gedachten eens voor! Dit is een vorm van tuinbeplanting, waaraan onze tuinarchitecten nog te weinig aandacht schenken. Laantjes van bloesemende Japansche en Chineesche kersen, waartusschen gerust ook de gevuldbloemige vorm van de Europeesch-Aziatische *Prunus avium* mag geplant worden, die in het voorjaar een der heerlijkste bloemstruiken of -boompjes is met haar keurige witte bloempjes, die voor de Japansche schoonen in sierwaarde zeker niet behoef onder te doen. Laantjes van bloeiende kersen, van bloeiende

kersappeltjes, van Alpen-Gouden regens, welk een lentepoëzie zou daarvan afstralen! Zeker, de bloei duurt bij de meeste voorjaarsbloesems maar kort, en ruw weder komt vaak hare schoonheid bederven. Maar, één dag van schoonheid is een wereld van vreugd!

A. J. VAN LAREN.

AAN ENGELAND'S ZUIDOOSTKUST.
DE LEAS TE FOLKESTONE. LINKS HET ZIG-ZAG PAD.

Aan Engeland's Zuid-oostkust.

WAAR
Engeland's

kust met de helwitte, zich scherp tegen de lucht afteekende krijtrotsen, het dichtst die van Europa's vasteland nadert, noodt een reeks van aantrekkelijke badplaatsen den toerist tot een langer verblijf aan de drukbevaren wateren van Dover's straat. ☞ Zij bieden wat een behoorlijke badplaats in dezen tijd bieden môet: behalve licht en lucht, zon en water, gelegenheid tot baden en zwemmen, het beoefenen van alle soort van sport, en het genieten van muziek en dans. Maar er is meer, wat deze plaatsen aanlokkelijk maakt. Dat doet niet alleen het vroolijke heden, met zijn drukbevolkte stranden, zijn pleasure piers, zijn dancings, maar ook het belangwekkende verleden dezer kuststreek, waaraan nog vele overblijfselen herinneren. Bovendien, ligt westwaarts niet het bekoorlijke Kent, met zijn eerwaardige oude hoofdstad Canterbury? En dit alles niet verre van de indrukwekkende hoofdstad Londen en voor den Nederlander op den weg daarheen gelegen, zoodat voor hem wien het voornamelijk om een bezoek aan deze stad te doen is, Kent met zijn vele glanspunten is als een landelijk voorportaal tot de huizen-massa's der wereldstad. ☞ Wél belangwekkend is de geschiedenis van dit het dichtst nabij het vasteland gelegen en dus 't meest door vijandelijke invallen bedreigde deel van Engeland! Men weet, dat de Engelsche koningen aan de tegenover Frankrijk gelegen kuststeden van Kent en Sussex belangrijke voorrechten schonken. Als tegenpraestatie moesten deze „Cinque Ports"— Dover, Sandwich, Romney, Hythe en Hastings, waarbij

later nog Winchelsea en Rye, de twee „ancient towns”, werden gevoegd — ieder jaar in hunne havens gedurende 40 dagen 80 schepen op eigen kosten in gereedheid houden. Gouverneur dezer havensteden was de commandant van het slot te Dover. En Hastings — eigenlijk wat zuidelijker gelegen dan de kuststreek die wij thans in 't bijzonder op het oog hebben —, spreekt deze naam niet ieder van de overwinning, nabij deze stad door Willem den Veroveraar in 1066 op den laatsten Angel-Saksischen koning Harald behaald? ☞ Slechts één der Cinque Ports en Ancient Towns zou nog kunnen voldoen aan de oude bestemming, het bergen eener oorlogsvloot, de rest kan het niet meer door verzanding der havens. Slechts Dover is havenstad gebleven, belangrijke havenstad geworden zelfs, sinds de verbetering der havens eenige tientallen jaren geleden, Dover, in welks omgeving Shakespeare's King Lear voor een deel speelt. Daarnaast kwam Folkestone op, vooral sinds 1809, toen zijn belangrijkste havenwerken werden aangelegd, die sindsdien nog herhaaldelijk werden verbeterd. ☞ Folkestone is wel een der aantrekkelijkste badplaatsen aan deze kust en, zij 't niet geografisch, dan toch practisch het dichtst bij ons land gelegen, doordat de kloeke comfortabele booten der Maatschappij Zeeland hare passagiers rechtstreeks uit Vlissingen, de haven van Zeeland's tuin, in zes uur naar het oude Engelsche visschersstadje brengen, dat thans een levendige havenstad is geworden, die meer dan 30.000 inwoners telt. ☞ Hoewel de stad niet zulk een belangwekkend verleden heeft als hare burens, is ze toch geenszins van jongen datum. Ze dankt waarschijnlijk haar ontstaan aan een nonnenklooster, door St. Eanswythe gesticht, later door Benediktijnen betrokken. Nabij dit klooster vestigden zich visschers, koene zeevaarders, die zich vooral aangetrokken gevoelden tot het winstgevend bedrijf van smokkelarij. De nauwe straatjes met schilderachtige poortjes in het oudste gedeelte der stad getuigen nog van haar eeuwenoud verleden en verdienen wel een bezoek. ☞ Zulk een bezoek blijft al te veel achterwege, omdat nieuw-Folkestone, met zijn „Leas”, zoo bijzonder aantrekkelijk is. De Leas is een mooie promenade, 200 voet boven de zee, waaraan een rij van groote hotels verrijst. Prachtige vergezichten biedt zij op het drukbevaaren Nauw van Calais; bij helder weer aanschouwt men in de verte Frankrijk's kust. De rotsen zijn begroeid met een overvloed van struiken en boomen en bloeiende planten, een uitgestrekt park langs de zee, waardoor eenige wegen loopen, die weer onderling verbonden zijn door trappen en zig-zag-weggetjes. Beneden, dicht bij de zee, loopt de nog niet lang geleden aangelegde Lower Sandgate Road, behorende tot de bezittingen van den graaf van Radnor, maar voor 't publiek opengesteld. Aan het Zuidelijk uiteinde van de Leas ziet men neer op de in de diepte samengeschoolde huisjes van Sandgate, een kleine badplaats, met kustversterking uit den tijd van Hendrik VIII. ☞ Behalve de „Leas” met zijn bekoorlijke omzooming van begroeide rotsen, zijn ook de „Warren”, ten noorden der stad, in de richting van Dover, Folkestone's trots, en deze begroeide, door rotsen omgeven helling aan zee, vormt een grillige en wilde natuur, die den naam „klein Zwitserland”, er aan gegeven, verklaarbaar maakt. ☞ Een zeebad-

AAN ENGELAND'S ZUIDOOSTKUST.
DE „WARREN" BIJ FOLKESTONE.

plaats, maar wel zeer verschillend van onze Hollandsche badplaatsen wier bijkans eenige trots het breedestrand is. Een strand ontbreekt wel niet geheel te Folkestone, tenminste bij eb — bij vloed spoelt de zee tegen de rotsen — maar is er toch bijzaak. Is dat echter juist voor Hollanders niet een reden, om er eens een kijkje te nemen? ☞ Zuidwaarts van Folkestone ligt Hythe, de eens zoo belangrijke zeehaven, thans een rustig oud stedeke, met merkwaardige oude kerk en schilderachtig kanaal, en het historische Saltwood Castle in de nabijheid. Nog zuidelijker liggen de drie eveneens vervallen zeesteden Romney, Rye en Winchelsea, van welke vooral Rye belangwekkende overblijfselen van zijn glorieus bezit. ☞ Ten noorden van Folkestone noodt allereerst Dover tot een bezoek. De oude stad, het Romeinsche Dubrae, is voornamelijk ter weerszijden van het riviertje de Dour gebouwd. Daarboven, aan de oostzijde, rijzen de rotsen, bekroond door het eeuwenoude kasteel, oorspronkelijk door de Romeinen gesticht. In de stad zelve verdient vooral de St. Mary-kerk een bezoek. ☞ Dover is vooral als belangrijke havenstad, en als de „gateway of Engeland” bekend, maar is tevens een drukbezochte badplaats. In de nabijheid der stad rondt zich de St. Margaret's Bay, een der mooiste gedeelten van de kust van Kent en het meest nabij het vasteland van Europa. En vandaar is 't alweer niet ver naar de oude stedekes Deal

AAN ENGELAND'S ZUIDOOSTKUST.
GEZICHT VAN DE MARINE WALK TE FOLKESTONE OP DE PIER.

en Sandwich, een van de oudste der Cinque Ports, waar nog het oude herkenningsteeken dezer steden, de halve leeuw en halve boot, op verscheidene plaatsen wordt aangetroffen. ☞ Ramsgate, Margate, Broadstairs, Herne Bay, Canterbury, al deze plaatsen, waaraan een afzonderlijk artikel zou te wijden zijn, verdienen een bezoek. Maar wij kunnen u niet spreken van alles wat Kent den toerist biedt, moesten ons voor ditmaal bepalen tot Folkestone en onmiddellijke omgeving. Er is waarlijk alle reden tot het brengen van een bezoek aan een te weinig bekend gedeelte van ons eigen land, het bekoorlijke Walcheren, en dit bezoek te combineeren met een reisje naar het zoo nabij gelegen gedeelte van Engeland's kust, de kust van Kent dat óók wel eens Engeland's tuin wordt genoemd. Moge men dit bij het maken van reisplannen bedenken!

N.

REISBRIEVEN

door GUY DE VOS.

II

Parijs, 27 Augustus.

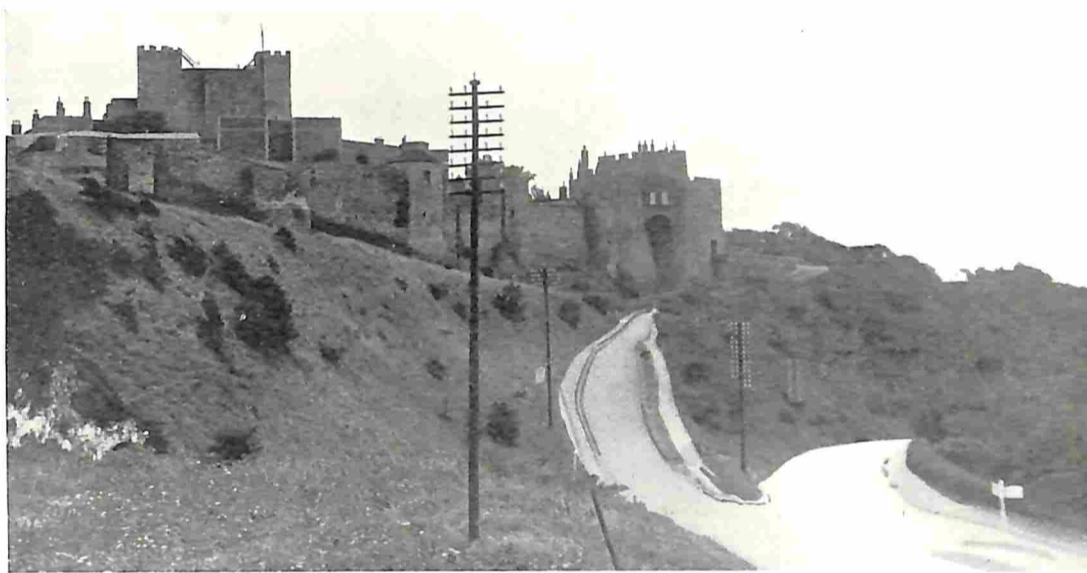
„L E rat, qui n'est pas mort." Ik ben 's avonds op Montmartre, loopend Boulevard de Clichy, Place Pigalle — ik kijk als gewoonlijk mijn oogen uit. Alles straalthier, geel, groen, rood, blauw, — soms draait het in verschillende kleuren en moet je oppassen niet mesjogge te worden — le moulin rouge daast rustig rood voor zich uit, een dun rood, — het woord „hôtel" wordt hier en daar snel kleurig belicht, om terstond te verdwijnen; alles maakt hier zoo'n beetje den indruk van 't bekende knippen met één oog.

„Venez voir
La messe noire,"

fluistert me een oud mannetje toe. ☞ Ja, hier is de verleiding van Parijs — hier beginnen jongemannen hun verdorven levens! — Ik moet bekennen, en het zal misschien liggen aan mijn boertje-zijn, dat ik nog geen verleiding gevonden heb, integendeel, het komt me hier meer voor als een remedie tegen veel gelezen en gehoorde onzin. Le Cabaret du Néant — le Ciel, 4 frs. — l'Enfers, eveneens 4 frs. — La Lune rousse — Bal Tabarin, het bal waar alle vreemdelingen heengaan, — le Chat noir, . . . en nog veel niet te noemens. ☞ Tegen zonsondergang was ik Montmartre bestegen, tot de Sacré Coeur, en had aan den top van de stad gestaan. Het was als stond ik op een duin en zag de zee beneden me golven en als hoorde ik de branding. Prachtige luchten, vlokkig, vol kleuren, overwelfden de stad, die als in zich verzonken daar lag, ongevoelig voor iets buiten of boven haar. Ze is als een compacte massa, vastgekneld in een starre reuzenhand, onbeweeglijk, alleen bewegend in zich. ☞ De lucht vervaagde, groote sterren verschenen — de stad werd duister, en hier en daar begonnen lichten te flikkeren en te draaien, rood, geel, — muziek, geruisch van voertuigen, trams, auto's, menschenstemmen, alles klonk te zamen tot één dissonant. ☞ Ik wilde dansen in de Moulin de Galette, maar die was gesloten, zijnde Woensdag. En toen ben ik weer naar beneden gegaan, door de smalle straatjes, door heel het schilderachtige Montmartre. En dit is het merkwaardige: zoo onharmonisch en afstootend Parijs op me werkt van uit de hoogte en verte, zoo verdraaid aardig en dikwijls mooi vind ik het van nabij. ☞ Ik ben dan ergens anders gaan dansen, en zit aan een tafeltje in een zeer verlicht zaaltje en ben aangesproken door een slank meisje vóór ik het weet. — Ze ziet er allerliefst uit in haar zwart jurkje, dat heel kort is, haar roode

schoentjes en rood hoedje. Kind, waarom beschilder je zoo! — Ga rustig zitten — nee, tegen mij hoef je niet mal te doen — ik vind je het aardigst zóó, heel stil. En ik dans met haar en met anderen, ze hopsen in mijn armen, vroolijk en zakelijk, met de stramme beentjes en fijn geschoeide voetjes trippen ze rhythmisch, onvermoeid, onvermoeid. — Aan de bar zitten er vele, uitbundig lachend, het knalt maar. Een Japannees zit tusschen hen in, hij kijkt verrukt naar een groote dikke blonde, die op een bar-stoeltje zit, de beenen hoog opgetrokken, en hem aanlacht. Ik wou dat ik ook een verleiding vond, het zou zoo aardig zijn. Kon ik óók maar verrukt kijken! ☞ Daar zit weer een ander naast me, echt Montmartre-kind, brutaal, lenig fijn lichaam, groote omkohlde oogen, gerouged mondje. Ik hoef niks te zeggen — ze praten wel — en ze drinken — en je danst met ze — en ze doen 'n heeleboel voor de „zaak." ☞ De Jasz-band boemt onafgebroken voort. De trommelaar intresseert me: onbeweeglijk, als is zijn geest ver van zijn lichaam, trommelen alleen zijn handen van den pols uit — met den rechtermoel klopt hij tegen een grootere trom, en soms brengt hij leven in zijn armen, heft ze op en slaat op een hooger gelegen instrument. En zijn spel is van een foutloos rythme, doch geloof me, de man zélf is niet hier. Zijn lollig, onverschillig gezicht, gelaten en sreen, hel belicht, is jong en vermoeid. Hij ziet eruit of alles hem egaal is, alles, alles. Soms knipoogt hij machinaal ondeugend de zaal in, soms glimlacht hij goeig tegen een luidruchtig kind dat hem iets toeschreeuwt, — als er plotseling tusschen twee vrouwtjes een twist komt, haalt hij

de schouders op en kijkt de zaal rond: „Je kanniet mal worden als je wil" — en onder tusschen trommelen en ting-tingelen zijn rhythmische handen. ☞ Ik heb neger - Jasz - banders gezien, wier lichaam één golvende, kwikzilverige beweging was, wier slanke, henna - genagelde handen sierlijk de instrumenten hielden, die als in extase van rythme en geluid waren, glin-

AAN ENGELAND'S ZUIDOOSTKUST. HET KASTEEL VAN DOVER.

sterend de agaten oogen en witte tanden — maar nooit zag ik een sympathieker trommelaar als deze met zijn onbeweeglijk, gelaten lichaam en j'en-ai-marre-gezicht. ☞ Laat ben ik thuis gekomen, heb nog allerlei gezien, ben duistere deurtjes ingetreden en andere uitgekomen — en toen heb ik geslapen — geslapen. . . . „Als je nou weer zoo'n ellendig leven maakt als je thuiskomt," verwijt Bert me, als we elkaar's middags bij Duval weerzien, „dan — ik —" Maar ik weet niets, ook niet hoe ik thuisgekomen ben. Ik lees het menu — „potage fermière — potage croûte au pot, hein?" „C'est très nourrissant," zegt het meisje me. — Que-diable, hoe ben ik dan in mijn kamer gekomen? „Geeft u me een — eh — radis beurre, — et après — irish stew" . . . „Ik bezweer je," zeg ik ernstig, „dat ik heelemaal niet thuis gekomen ben!" waarop Bert heel ongemotiveerd letterlijk rondtolt van 't lachen en daarbij zijn glas rouge omslaat. Hij gelooft me natuurlijk niet en dan zeg ik niks meer, want hij wil altijd gelijk hebben. ☞ „Heb je je geamuseerd?" vraagt hij dan luchtig, lepelend zijn potage aux oignons. Die uien maken me ziek en ik sta op. Geamuseerd? Dan ga ik weer zitten, en terwijl ik, steunend op mijn elleboog, nadrukkelijk met mijn wijsvinger naar hem wijs, antwoord ik Bert: „Als je in het hart van de menschen wilt zien, dan zie je niet veel vroolijks — maar als je tot het hart van een monster wilt doordringen, zooals Parijs — voor de treurigheid die je dan ziet, zijn geen woorden." ☞ Na deze illustre éloge dan met Bert, die intusschen zijn uiensoep beëindigd heeft, in goeie stemming. Hij heeft tijdschriften gekocht: Bulletin

de l'effort moderne, en laat me de nieuwste gewrochten op kunstgebied zien. Georges Braque, Fernand Léger — — en mijn stemming wordt steeds beter. Picasso, Gleises, Juan gris — Ook reproducties heeft ie, uit het Louvre, Corot, Degas, Ingres, Ingres — — „Les vrais plaisirs, ce sont ceux qui ont pour object les belles couleurs et les belles figures — — tous ceux — dont la jouissance est accompagnée d'une sensation agréable sans aucun mélange de douleur.” Deze illustre éloge is niet van mij.

Op leven en dood

Naar het Engelsch door

7) CHLS. G. D. ROBERTS.

III

DE BEWAKERS VAN HET NEST.

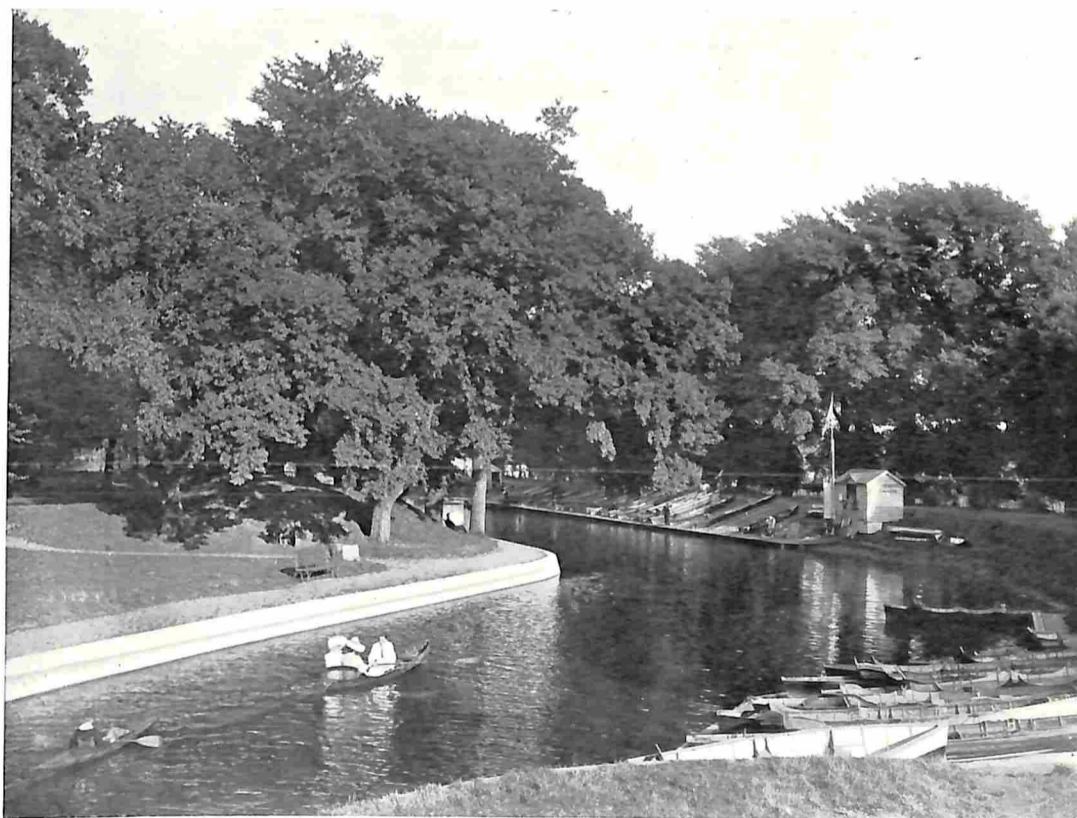
DE reusachtige witte vlucht vogels kwam uit het Zuiden, van de blauwe, door palmen beschaduwde meertjes, aanstormen op vleugels, die ze door de hogere luchtlagen voerden met een snelheid van ongeveer anderhalve mijl per minuut. Over de weelderige, glinsterende, geheimzinnige eenzaamheid en de goud-groene dampen der uitgestrekte moerasvlakten bleef de schitterende wig, door den troep gevormd, in gesloten formatie doervliegen. In het machtige, trillende rhythme van die vlucht, teekende iedere groote witte vleugel zich voor een oogenblik af tegen het diepe blauw, als hij beschenen werd door de horizontale stralen van een zon, die nog geen uur boven 'de kim verzeen was. ☼ Die troep hoogvliegers werd gevormd door vijftien zwanen, de groote witte vogels met een stem als een trompet, die geheel ten onrechte „fluitende” zwanen 1) genoemd worden. Ze vlogen in vaste formatie, meestal met vier aan de korte zijde van de wig en elf aan de lange zijde, terwijl de verstandigste en bazigste van den troep, de onbetwiste leider, de punt daarvan vormde. De eerste, verre roep van de lente in het Noorden had hem plotseling bereikt, te midden van het blauw en goud der moerassen van Florida en, niettegenstaande hij wist, dat de lente nog diep in het ijs verscholen zat, terwijl de Poolwind er nog overheen gierde, had hij slechts enkele dagen gewacht alvorens hij gehoor had gegeven aan die roepstem. Een paar dagen lang had er groote opgewondenheid geheerscht in den troep, zwommen ze als doelloos heen en weer, streken hun veeren glad en deden de oevers weergalmen van hun ruwe, sonore kreten. Het was niet zoo gemakkelijk om zich los te rukken van die groen-blauwe, lauwwarme, rijk bevolkte wateren; maar eindelijk was, in de koelte van den dageraad, een troep wilde ganzen met welluidend getoeter over hun hoofden gevlogen op weg naar Hudson's Baai. Dat was juist de aansporing, die ze behoefden. Alsof hij slechts gewacht had op hen, de voorloopers, verhief de aanvoerder zich in de lucht met een langen klarenkreet en een geweldig vleugelgeklepper. De zwerm steeg hem achterna, een sneeuw-blanke warreling van vleugels, met verward geschreeuw. Nadat er heel wat onderlinge gevechten geleverd waren om de voorste plaatsen te bemachtigen, werd de wig onder het opstijgen ge-

1) Eng.: „whistling swans” (cygnus musicus); ook „hooper” of „whooping swan” = wilde zwaan.

AAN ENGELAND'S ZUIDOOSTKUST.
ST. MARGARET'S BAY NABIJ DOVER.

vormd; daarna rezen zij in hellende lijn steeds hoger, tot ze, — nadat zij tot de wolken waren opgestegen, — noordwaarts hun vlucht namen, het spoor der wilde ganzen volgend. ☼ Deze wilde zwanen, die bijna vijf voet lang zijn en die een geweldigen vleugelslag hebben, zijn de statigste vogels welke Noord-Amerika kan aanwijzen. De blankheid van hun gevederte, schitterend in volmaakt effen wit, behalve een gele vlek aan beide zijden van den kop, vormt een prachtig contrast met de gitzwarte pooten en snavel. Hun gewelfde schedels wijzen op een hooge mate van verstand en uit hun heldere oogen spreekt moed, die geen strijd zou zoeken, maar hem ook niet vreest. ☼ Zich snel naar het binnenland wendend, alsof zij de kust van den Atlantischen Oceaan wilden vermijden, vlogen de zwanen naar de Mississippi Vallei. Van tijd tot tijd daalden ze neer om te rusten en zich te voederen, met geweldig geplas en een getoeter als van een fanfarecorps; en steeds zochten zij als rustplaats de eenzaamste meren en moerasstreken uit. Het gewicht hunner groote lichamen en de geweldige kracht,

AAN ENGELAND'S ZUIDOOSTKUST.
HET KANAAL TE HYTHE BIJ FOLKESTONE.

die zij behoefden om zoo reusachtig snel te vliegen, dwong ze vaak en veel te eten. ☼ Van de hoogte waarop ze vlogen keken de zwanen neer op alle andere troepen trekvogels, behalve misschien de ganzen, die zoowat op gelijke hoogte vlogen. Boven hen in het diepe hemelblauw zagen ze slechts van tijd tot tijd een majestueus zwevendend adelaar, of de zwarte onbewegelijke vleugels van een loerenden gier, of een hoogvliegende valk, wachtend om op zijn prooi neer te schieten. Maar de zwanen vreesden geen hunner. De ongevaarlijke aasgieren zouden nog geen jong katje aanvallen. En noch de arend, noch de giervalk, de bloeddorstigste van zijn geslacht, zou zich licht wagen aan een slag, die hem duizelend ter aarde kon doen storten. De zwanen schonken inderdaad nauwelijks aandacht aan mogelijke vijanden op hun weg in de lucht. ☼ En toch, als ze niet zoo vast vertrouwd haaden op hun eigen kracht en moed, hadden zij wel reden gehad om ongerust te worden, toen de giervalk — mooi, maar onheilspellend — boven hun troep kwam vliegen. Zooals ze nu vlogen, met een snelheid van zeker niet minder dan honderd mijl per uur, was de regelmatigheid hunner vleugelslagen een zichtbaar bewijs van krachtigen, doelbewusten arbeid. En toch haalde de giervalk ze gauw in, zonder zichtbaar zijn lange, zeisvormige slagpennen sneller te bewegen. Vlak boven den aanvoerder staakte hij zijn vleugelslag, en zweefde onbewegelijk voort, waarbij zijn snelheid nog zoo groot was, dat de wind floot door zijn stijf gevederte, terwijl hij zijn platten, wreedden kop neerboog alsof hij op het punt stond een aanval te doen. De langste zijde van de wig werd iets korter, doordat eenige der jonge vogels, zenuwachtig geworden, zich dichter tegen hun makkers aandrongen. Maar de aanvoerder en de oude vogels namen geen andere nota van die bedreiging, dan dat zij onder het vliegen onafgebroken en waakzaam den blik naar boven gericht hielden.

Even later, schijnbaar zonder er iets voor te doen, vloog de geweldige roover vooruit. Slechts een paar minuten en hij had de trekkende ganzen ingehaald. Op de achterste neerschiend, greep hij diens uitgestrekte hals met zijn klauwen en scheurde hem letterlijk den strot open. Maar de vogel was hem te zwaar om er mee naar boven te vliegen en dus liet hij hem, na eenige oogenblikken van geweldig vleugelgeklepper, vallen. Hij viel met slappe vlerken neer, en duikelde eenige malen om en om, tot hij met een slag in den kroon van een ouden cederboom neer kwam. De groote havik viel met halfgesloten vleugels als een schietlood naar beneden en greep hem stevig in zijn klauwen, zoodra hij de takken aanraakte. Met zwaar vleugelgeklepper sleurde hij hem naar een rustplaats, waar hij zijn buit rustig kon verorberen; en de zwanen die in hun vlucht het geheele voorval hadden kunnen volgen, keken er op neer met ernstige onverschilligheid. ☼ De velden met suikerriet, de uitgestrekte dennebosschen en het cypressenmoeras spoedig achter zich latend, vlogen zij over de ruwe, onherbergzame Tennessee Bergen, waarbij zij zich blootstelden aan het geweervuur der wilde bergbewoners. Bij dien gevaarlijken overtocht verloren zij drie leden van den troep; maar hun aanvoerder vloog voort, zonder zijn zwerm den tijd te laten hierdoor uit zijn formatie te geraken. Slechts enkele seconden heerschte er eenige verwarring, toen een sterke vogel,

die bijna heelemaal vooraan vloog en die doodelijk gewond was wanhopige pogingen deed om mee te blijven vliegen. Maar even later viel hij naar beneden; en de anderen sloten zich weer aan. ☼ De hemel waaronder ze vlogen was niet meer zoo schitterend blauw, maar veel vaker somber grijs of dreigend, met zwarte, als door den wind verscheurde wolkenvlagen; ijskoude regens braken boven hun hoofden los en wilde stormen, die steeds trachten hen, die het eerst de langzaam naderende lente van het noorden tegemoet trekken, terug te slaan. De wijde vlakten, die zich uitstrekten tot aan den horizon en daarachter, begonnen leelijk gevlekt te worden door plekken van grauwe, ontdooiende sneeuw. De bruinige kleur verdween op zijn beurt en alles lag in sneeuw gehuld, wit en oneindig, slechts onderbroken door blauw-zwarte rivieren, die hun last van stammen en ijs voortstuwden, of door donkergroene, onregelmatige strooken van pijnboomen. Op de weinige verspreide steden, waarover ze heen vlogen, sloegen ze nauwelijks acht, tenzij het nacht was en de stad groot. Dan trokken de overall uitschijnende lichten ze altijd aan en bestond er een neiging onder de jonge vogels om neer te dalen en dien glans nader te beschouwen; maar de aanvoerder zette zich hier tegen onverbidde schrap en leidde den zwerm soms naar hogere regionen. ☼ Zoo, dagen en nachten voorttrekkend, naar steeds minder en minder aantrekkelijke landen en temperaturen, bereikten ze ten slotte de onbeschatte

en onuitsprekelijk grimmige vlakten der „Kale Velden”, die zich langs den Noord-westelijken oever der Hudson Baai uitstrekken. In een verblindende warreling van sneeuw bereikten ze een klein meer, enkele mijlen landwaarts van de zee gelegen, dat steeds het doel van den aanvoerder was geweest, sinds hij de door de zon gekoesterde moerassen van Florida had verlaten. Maar hij was de trage lente te snel tegemoet gevlogen en het meertje was nog niet open. Na er

MOUNT BAKER BIJ SEATTLE, EEN DER SNELST GROEIENDE STEDEN VAN DE UNIE, IN EEN PRACHTIGE NATUUR IN 'T NOORDWESTEN VAN DE VEREENIGDE STATEN.

eenige keeren met luide kreten van teleurstelling overheen gecirkeld te hebben, vlogen zij verder naar het ondiepe, woelige stroompje, dat bruischend onder het ijs uitschoot, en daalden ze neer temidden der half vergane en door de golven afgeknabbelde ijsschotsen, die de oevers van de baai begrensden. ☼ Bijna drie weken bleef de zwerm bij elkaar en bleven zij dicht bij de zee huizen, waar zij den invloed van eb en tij konden voelen. Hun schuilplaats was een smalle, ondiepe inham, aan welks oevers ijsschotsen opgestapeld lagen, die ze beschutting verschaften tegen den verkillenden wind. Hier was ook voedsel in overvloed, zoodat ze daar niet slecht behuisd waren; en toch waren ze rusteloos en hunkerden zij er naar hun nesten te kunnen bouwen. ☼ Daar de wind van het land af blies, was het water betrekkelijk rustig onder de beschutting der opgehoopte ijsschotsen. En daar sliepen ze, zacht wiegelend op de lichte golfjes. Hier waren ze ook in hoofdzaak veilig voor hun vijanden. Maar eens op een nacht, terwijl ze sliepen — schaduwachtige bleke schimmen op het in grijze schaduw gehulde water — naderde een andere vale gestalte, onhoorbaar als een rookwolkje, liep naar den waterrand en bleef stil staan tusschen de verwarde ijsschotsen. Onbewegelijk bleef ze kijken naar de slapende zwanen.

(Wordt vervolgd).